

โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยบูรพา

1. ชื่อและลักษณะโครงการ

- 1.1 ชื่อโครงการ โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยบูรพา
- 1.2 ลักษณะของโครงการ เป็นโครงการเดิม ซึ่งยกฐานะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยเอกเทศ
- 1.3 ระยะเวลาของโครงการ ปีงบประมาณ 2533 - 2544
- 1.4 ที่ตั้งโครงการ จังหวัดชลบุรี

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 2.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
- 2.2 ผู้ดำเนินการจัดตั้ง คณะกรรมการจัดทำโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย

3. วัตถุประสงค์

โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยการยกฐานะ "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน" ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ เพื่อสนองความต้องการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่เยาวชนในภูมิภาค ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ ส่งเสริมการค้าอันคว้าวิจัย การบริการวิชาการและการหาทุนบำรุงศิลปะวัฒนธรรม โดยจำแนกดังหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคให้มีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพอันจะช่วยยั้งและป้องกันการหลั่งไหลของเยาวชนวัยการศึกษาเข้าสู่กรุงเทพมหานคร
- 3.2 ดำเนินการค้นคว้าวิจัยทางด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและสังคม โดยมุ่งพัฒนาและแก้ไขปัญหามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงใต้

3.3 เพื่อบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปของการส่งเสริม ปรับปรุงคุณภาพและขบวนการผลิต ตลอดจนให้การอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

3.4 เพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนโบราณสถานที่เป็นภาคตะวันออกเฉียง

4. เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้ง

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) และฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) และนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดแนวทางที่จะกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสการมีงานทำและลดความแออัดในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงที่มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาพื้นที่ในเขตจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทราและระยอง ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกของประเทศ ปัจจุบันโครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการไปตามแผนการที่ได้วางเอาไว้ ภายใต้การสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐบาล ตลอดจนเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลจำเป็นต้องเตรียมโครงการอื่น ๆ อีกมากมายที่จะรองรับชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการอพยพของประชากรเข้ามาในเขตต่างๆ ของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียง ซึ่งโครงการจัดการศึกษาและพัฒนาความรู้แก่ประชากรดังกล่าว ก็เป็นโครงการหนึ่งที่สามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้แผนพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ ความเหมาะสมและความจำเป็นในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยแห่งประจําภาคตะวันออกเฉียงนั้น มีเหตุผลและความจำเป็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

4.1 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
แผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก¹ ได้เริ่มมีการวางแผนและปฏิบัติ
กิจการอย่างจริงจังมาตั้งแต่ต้นปี 2524 โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่
แถบนี้ให้เป็นศูนย์กลางความจริงแห่งใหม่ เพื่อสนับสนุนการกระจายกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคอย่างมีระบบ เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม
หลักและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นแหล่งสร้างงานที่
สำคัญเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ทั้งนี้มีเป้าหมายที่จะให้ชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็น
ประตูทางออกให้กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการส่งสินค้าออกไปจำหน่าย
ในขณะเดียวกันจะจัดให้มีการบริการด้านสังคมที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการลงทุน
ของเอกชนในพื้นที่นี้โดยเฉพาะการพัฒนาฝีมือแรงงาน การให้การศึกษา
สาธารณสุข และการควบคุมสภาวะสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินการตามแนว
ทางดังกล่าวได้กำหนดการแบ่งเขตพัฒนาออกเป็น 2 เขตคือ

พื้นที่บริเวณมาบตาพุด กำหนดให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมทันสมัย และเป็น
แหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่สำคัญคือ โรงแยกก๊าซ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
อุตสาหกรรมปิ๋ยเคมี

และพื้นที่บริเวณแหลมฉบัง กำหนดให้เป็นแหล่งที่ตั้งท่าเรือพาณิชย์ และ
อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล
ตะวันออก สิงหาคม 2531 หน้า 1

อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมีการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อผลิตบัณฑิต วิทยาลัยและให้บริการวิชาการ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน โดยในแผนพัฒนาระยะแรกนี้ คาดว่าจะก่อให้เกิดการจ้างแรงงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นประมาณ 300,000 คน ซึ่งยังไม่รวมถึงแรงงานที่จะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากกิจกรรมต่อเนื่องทางด้านพาณิชย์และบริการอื่น ๆ

- 4.2 เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและ **จังหวัดใหญ่ ๆ**
- ในภูมิภาค** โดยมีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยประจำภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 8 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด มีประชากรรวมทั้งหมด 4,222,919 คน (ดูภาคผนวก 1) และมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9,297 คน (ดูภาคผนวก 2) นั้นมีเพียงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ซึ่งมีฐานะเป็นเพียงวิทยาเขตแห่งหนึ่งในแปดแห่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยได้อย่างครบถ้วนในการตอบสนองการพัฒนาประเทศ และความต้องการกำลังคนสูง ที่จะเกิดขึ้นเนื่องมาจากการพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคนี้ โดยปัจจุบันมีสาขาวิชาที่เปิดสอนเพียง
11 สาขาวิชา	เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวน	217 สาขาวิชา	ในภาคกลาง
51 สาขาวิชา	ในภาคเหนือ	30 สาขาวิชา	ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
40 สาขาวิชา	ในภาคใต้ (ดูภาคผนวก 3,4,5)		ซึ่งทำให้นักเรียน
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาสน้อยกว่านักเรียนในภาคอื่น ๆ ในการเลือกสาขาเรียนตามลัทธิที่ได้รับตามระบบการสอนสายตรง หรือโควต้า ดังนั้นการยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของสถาบันแห่งนี้ให้สามารถเปิดการสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่ม

โอกาสในการเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ จะช่วยป้องกันการหลั่งไหลของเยาวชนระดับอุดมศึกษามาสู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสภาพแออัดตั้งที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันและมีปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาอีกเป็นอันมาก เมื่อมหาวิทยาลัยพัฒนาเต็มที่จะเปิดสอนถึง 31 สาขาวิชา

4.3 นโยบายพัฒนาเมืองหลักของรัฐบาล

รัฐบาลได้กำหนดให้การพัฒนาเมืองหลักเพื่อเป็นศูนย์กลางของภาคต่าง ๆ 5 เมือง คือ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา นครราชสีมา และชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระจายความเจริญก้าวหน้าไปสู่ส่วนภูมิภาคของประเทศ ในปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา มีมหาวิทยาลัยเอกเทศประจำภาคเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศนั้นจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมและตอบสนอง ต่อนโยบายพัฒนาเมืองหลักของรัฐบาลต่อไป

5. วิธีการดำเนินงานของโครงการ

5.1 ความเป็นมาของการจัดตั้ง

ด้วยมีการเสนอโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่หลายโครงการ ทบวงมหาวิทยาลัยจึง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมในการ จัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ คือภาคเหนือตอนล่าง (จังหวัดพิษณุโลก) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดนครราชสีมา) ภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี) และภาคใต้ (จังหวัดนครศรีธรรมราช) เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2527 และคณะกรรมการฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้แล้ว เสนอให้ดำเนินการดังนี้ คือ

- (1) จัดตั้งวิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดนครราชสีมา โดยที่จังหวัดอุบลราชธานีใช้ชื่อว่า วิทยาลัยอุบลราชธานี และจังหวัดนครราชสีมาใช้ชื่อว่า วิทยาลัยสุรนารี
- (2) ยกฐานะวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พิษณุโลกและ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ

(3) จัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2527
ลงมติมอบให้คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน รับไปพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการปฏิรูปฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา
ความเหมาะสมในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย
เสนอ แต่ยังไม่มีความคืบหน้า และมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล เมื่อเดือน
สิงหาคม 2529 เมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ยื่น
ยื่นโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ที่เคยเสนอคณะรัฐมนตรีไว้แล้ว
เมื่อปี 2527 ไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2530 มีมติ
ให้คณะกรรมการปฏิรูปฯ ยืดเวลาเสนอผลการพิจารณาการจัดตั้ง
มหาวิทยาลัยใหม่ไปถึงวันที่ 30 กันยายน 2530

คณะกรรมการปฏิรูปฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษา
พิจารณาและเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา และคณะ
อนุกรรมการได้พิจารณาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นใน
ส่วนภูมิภาคจำนวน 4 แห่งคือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครราชสีมา
จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2531 ลงมติว่า

- (1) อนุมัติให้ยกฐานะวิทยาลัยอุบลราชธานี สังกัดมหาวิทยาลัย
ขอนแก่นขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ โดยมีการออกพระ
ราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่อไป
- (2) อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยสุรนารี สังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งดำเนินการยกฐานะเป็นมหา
วิทยาลัยเอกเทศต่อไป

- (3) อนุมัติให้ยกฐานะวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่พิษณุโลก และบางแสน เป็นมหาวิทยาลัย โดยมีการออก
พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่อไป
- (4) อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยนครศรีธรรมราช สังกัดมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชรวมทั้งยกฐานะ เป็น
มหาวิทยาลัยเอกเทศต่อไป

5.2 ขั้นตอนและแผนดำเนินการ

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
ที่ให้ยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เป็น
มหาวิทยาลัย ภายใต้อาศัยความพร้อมที่มีอยู่แล้วส่วนหนึ่งทั้งในด้านบุคลากร
อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ และคณะวิชาที่เปิดสอนคือ คณะพลศึกษา คณะพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนกระทั่งสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล
สำนักหอสมุดกลาง กองธูกรการ และศูนย์บริการทางการแพทย์ เพื่อเป็นฐานงาน
การขยายสาขาวิชาใหม่ การบริหารและการสนับสนุนการผลิตบัณฑิต การวิจัย
การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีขั้นตอนและแผน
ดำเนินการดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะจัดทําโครงการเพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ (มีนาคม 2531-
สิงหาคม 2532) มีกิจกรรมของการดำเนินการดังนี้

- (1) การสำรวจความคิดเห็นของประชากรภาคตะวันออกเฉียงเกี่ยวกับโครงการ
การจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ประจำภูมิภาค
- (2) การตั้งกองทุนโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ และการติดต่อขอ
ความสนับสนุนจากทั้งภาครัฐ เอกชน และต่างประเทศ
- (3) การกำหนดแนวทางในการขยายสาขาวิชาใหม่และสัดส่วนจำนวน
นิสิต
- (4) การจัดเตรียมโครงการ และการปรับปรุงแก้ไขโครงการ
- (5) การปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร

- (6) การจัดทำร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา
- (7) การเสนอโครงการต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- (8) คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา
- (9) เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร
- (10) การสำรวจพื้นที่และเตรียมการจัดทำผังแม่บท

ระยะเวลาและกิจกรรมของการดำเนินการ แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1